

Osnovna šola Karla Destovnika – Kajuha
Jakčeva ulica 42
1000 Ljubljana

VZGOJNI NAČRT

»Komunikacija – Delo – Kolektiv«

Maj 2009

VZGOJNI NAČRT NAŠE ŠOLE VSEBUJE:

I. VIZIJA NAŠE ŠOLE

II. VREDNOTE

III. CILJI

IV. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

IV.I. PROAKTIVNE oz. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

IV.II. SVETOVANJE IN USMERJANJE

IV.III. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

1. VZGOJNI POSTOPKI

➤ RESTITUCIJA

➤ MEDIACIJA

2. VZGOJNI UKREPI

V. VZGOJNI OPOMINI

VI. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

VII. SODELOVANJE ŠOLE S STARŠI

VIII. PREDNOSTNE NALOGE OŠ KARLA DESTOVNIKA – KAJUHA V ŠOLSLEM LETU 2009/2010

I. VIZIJA NAŠE ŠOLE

Vizija, ki izraža bistveni cilj vzgojnega delovanja Osnovne šole Karla Destovnika – Kajuha se glasi: »**Komunikacija – Delo – Kolektiv**«. Z dobro medsebojno komunikacijo, prizadevnim delom na vzgojnem področju ter s timskim duhom bomo uspešno razvijali zastavljene cilje in krepili vrednote naših učencev, staršev in delavcev šole.

Otroci namreč nikoli ne marajo poslušati starejših, vendar jih vedno posnemajo. So kot goba, ki vpija. Zato se bomo skozi komunikacijo in timsko delo trudili, da se bodo naši učenci naučili in razvijali vse pomembne vrednote, ki jih bodo v življenju potrebovali – spoštovanje, odgovornost, strpnost, znanje, doslednost, varnost, poštenost, upoštevanje drugačnosti.

II. VREDNOTE

Temeljne vrednote, za katere bomo skrbeli vsi delavci šole, učenci in starši ter jih v šolskem letu 2009/2010 tudi prioriteto uresničevali, so:

- ☀ SPOŠTOVANJE
- ☀ ODGOVORNOST
- ☀ STRPNOST
- ☀ DOSLEDNOST

III. CILJI

Temeljni cilji, h katerim je usmerjeno vzgojno delovanje naše šole so naslednji:

- ☺ sprejemanje drugačnosti;
- ☺ vzpostavljanje čim večje skladnosti vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje;
- ☺ spodbujanje vključenosti posameznika v skupino, obvladovanje ustreznih veščin komunikacije in sodelovanja, da posameznik lahko dela v skupini in prispeva k njeni in lastni osebni rasti;
- ☺ razvijanje sodelovalnega odnosa: delavci šole – starši – učenci.

IV. VZGOJNO DELOVANJE ŠOLE

IV.I. PROAKTIVNE oz. PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne dejavnosti na naši šoli:

- ☺ aktivni pogovori z usmerjenimi aktivnostmi na razrednih urah ter individualni razgovori o:
 - medvrstniškem nasilju,
 - vzornem vedenju v šoli,
 - medsebojnem spoštovanju,
 - sprejemanju odgovornosti za svoja dejanja,
 - sprejemanju drugačnosti.
- ☺ delavnice, v katere se vključi tudi starše.

Preventivne dejavnosti bodo na naši šoli omogočale:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti,
- poudarjanje in nagrajevanje zgodnega vedenja učencev,
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje,
- navajanje na procese samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.

IV.II. SVETOVANJE IN USMERJANJE

Izvajamo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole.

Šolska svetovalna služba:

- svetuje učencem, sodelavcem in staršem pri reševanju vzgojnih problemov,
- vodi določene vzgojne postopke,
- organizira in izvaja dejavnosti za krepitev vrednot, navedenih v vzgojnem načrtu (tudi v sodelovanju z zunanjimi institucijami).

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- razmišljati in presoјati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati pozitivno samopodobo.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru:

- ur oddelčnih skupnosti,
- skupnosti učencev šole,
- šolskega parlamenta,
- pogovornih ur,
- ob sprotnem reševanju problemov.

IV.III. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

1. VZGOJNI POSTOPKI

➤ RESTITUCIJA

Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak.

Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot sta kritika in kazen ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

➤ **MEDIACIJA**

Mediacija je postopek mirnega reševanja sporov, pri katerem sprte strani ob pomoči strokovnjaka (mediatorja) iščejo rešitev spora, ki v najboljši možni meri upošteva interese vseh in s katero so vsi zadovoljni.

Vzgojni postopki so podrobno (za posamezno kršitev učenca) navedeni v Internem pravilniku o pravicah in dolžnostih učencev).

2. VZGOJNI UKREPI

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar **učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti**.

Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Kršitve šolskih pravil so:

- nestrpnost do učencev in zaposlenih,
- neizpolnjevanje učnih in drugih šolskih obveznosti,
- zamujanje k pouku in drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim,
- motenje učencev in zaposlenih pri delu,
- ogrožanje varnosti drugih učencev in zaposlenih,
- nespoštovanje pravil hišnega reda,
- neodgovorno ravnanje s premoženjem šole ter lastnino učencev in zaposlenih, s čimer se povzroča materialna škoda,
- nespoštljivo obnašanje do drugih,
- nesodelovanje pri organiziranih akcijah urejanja šole in šolske okolice, ter pri dogovorjenih nalogah v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- kršitev pravil dežurstva učencev v posameznih oddelkih.

Vzgojni ukrepi učencu pomagajo iskati poti za spremembo neustreznega vedenja. Ti so:

♦ ukinitev nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov.

♦ Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.

♦ Zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov **v soglasju s starši**.

♦ Odstranitev od pouka: mogoča je, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom.

Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. **Učenec v času**

odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

- ◆ Prepoved uporabe določenih prostorov.
- ◆ Začasni odvzem naprave oz. predmeta.
- ◆ Pomoč v knjižnici, pomoč hišniku, dežurstvo ipd.

Vzgojni ukrepi so podrobno (za posamezno kršitev učenca) navedeni v Internem pravilniku o pravicah in dolžnostih učencev).

V. VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni opomin se izreče, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva vsebovana v vzgojnem načrtu šole.

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomin pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri tem lahko sodelujejo tudi starši učenca.

Šola starše učenca, ki mu je bil izrečen drugi vzgojni opomin v posameznem šolskem letu, obvesti o tem, da lahko učenca po tretjem vzgojnem opominu prešla na drugo šolo **brez soglasja staršev**, v skladu s 54. členom Zakona o osnovni šoli.

Izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli ureja Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 76/2008).

VI. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

1. POHVALE

A) Ustne pohvale: enkratna ali kratkotrajna aktivnost učenca.

PREDLAGATELJI: razrednik, drugi strok. delavci, mentorji, ravnatelj, starši, sošolci
POHVALO IZREČE: razrednik; javno, pred razredom; sprotno po izvedeni aktivnosti.

B) Pisne pohvale:

PREDLAGATELJI: razrednik, drugi strok. delavci, mentorji, ravnatelj, starši, sošolci.

POHVALO PODELI: razrednik, mentor, ravnatelj; javno, pred učenci, razredom.

Pisne pohvale se podeljujejo za:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, torej pozitiven zgled v oddelku,
- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri različnih dejavnostih izven pouka,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih športnih ali drugih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja,

- posebej prizadevno in učinkovito delo v oddelčni skupnosti ali šolski skupnosti,
- spoštljiv odnos do odraslih,
- nudenje pomoči tistim, ki jo potrebujejo,
- druge dejavnosti, ki jih razrednik, mentorji, učiteljski zbor šole ali ravnatelj ocenijo kot primerne za razlog pisne pohvale.

2. PRIZNANJA

PREDLAGATELJI: razrednik, drugi strok. delavci, mentorji, ravnatelj, starši, sošolci
 PRIZNANJE PODELI: ravnatelj; javno, pred učenci, razredom, ob koncu šolskega leta na slavnostni način.

Priznanja se podeljujejo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem ali izvenšolskem delu,
- doseganje vidni rezultatov na raznih tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana za območje občine, regije ali celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na športnih področjih, kjer učenci predstavljajo šolo,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, šolski skupnosti ali šolskem parlamentu,
- druge dejavnosti, ki jih razrednik, mentorji, učiteljski zbor šole ali ravnatelj ocenijo kot primerne za razlog podelitve priznanja.

3. NAGRADE

PREDLAGATELJI: razrednik, drugi strok. delavci, mentorji, ravnatelj, starši, sošolci.
 NAGRADO PODELI: ravnatelj; javno, ob koncu šolskega leta na slavnostni način.

Nagrade se podeljujejo učencem v obliki:

- pripomočkov, ki jih učenec uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih,
- knjižnih nagrad,
- drugih posebnih ugodnosti (izlet, vstopnice za prireditve ...).

VII. SODELOVANJE ŠOLE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši razvijamo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju.

Vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole – kodeks ravnanja.

Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove.

V posameznih primerih, ko se starši ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, **šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev.** Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Naloge staršev:

- upoštevanje navodil in izvrševanje nalog tekom šolskega leta, ki jih za starše otrok posameznega razreda pripravijo učitelji. Starše se s temi navodili oz. nalogami seznanijo na začetku šolskega leta.
- Obvezno sodelovanje s šolo v primeru, ko otrok krši pravila hišnega reda.
- Redna udeležba na mesečnih govorilnih urah; v kolikor se starši ne morejo udeležiti predvidenih govorilnih ur, se z učitelji dogovorijo za drugi termin.
- Udeležitev izobraževalnih sestankov za starše.

V kolikor so bile izčrpane vse vrste uspešnega sodelovanja med starši in šolo v dobrobit otroka, morajo starši:

- sodelovati z določenim centrom za socialno delo;
- sodelovati s svetovalnim centrom;
- obiskovati delavnice oz. svetovalnice za starše;
- obiskovati šolo za starše;
- sodelovati z drugimi, za to pristojnimi institucijami.

VIII. PREDNOSTNE NALOGE OŠ KARLA DESTOVNIKA – KAJUHA V ŠOLSKEM LETU 2009/2010

VIII.I. VZGOJA UČENCEV ZA ODGOVORNOST

Odgovornost bomo pri učencih razvijali in spodbujali z naslednjimi aktivnostmi:

- učenec nudi pomoč sošolcu oz. učencu, ki jo potrebuje,
- skrb starejših učencev za prvošolce,
- skrb učencev za posajene gredice (vsak razred skrbi za svojo gredico),
- upoštevanje pravil kulturnega vedenja (pozdravljanje na hodnikih),
- čistilne akcije v bližnji okolici šole v okviru dnevov dejavnosti,
- vključevanje v mednarodne projekte varovanja okolja,
- vključevanje staršev v delavnice oz. projekte med šolskim letom (Dan odprtih vrat, prireditve...).

VIII.II. SPODBUJANJE K TRAJNEMU IN KAKOVOSTNEJŠEMU ZNANJU

Učence bomo k trajnemu in kakovostnemu znanju spodbujali z različnimi delavnicami, projekti, dnevi dejavnosti v in zunaj šole, predpisanimi z učnim načrtom in Letnim delovnim načrtom.

VIII.III. OBLIKOVANJE IN NADGRAJEVANJE ODDELČNIH PRAVIL

Namen oblikovanja oddelčnih pravil:

- spodbujanje vzornega vedenja
- spodbujanje medvrstniške pomoči

Vzgojni načrt osnovne šole Karla Destovnika - Kajuha je temeljni dokument za delo na vzgojnem in izobraževalnem področju. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZOŠ.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva in Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ŠOLE:** Sprejme **vzgojni načrt** in poročilo o samoevalvaciji šole.
- **UČITELJSKI ZBOR:** Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- **RAZREDNIKI:** So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- **STARŠI:** Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- **RAVNATELJ:** Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

Koncept Vzgojnega načrta je bil potrjen na:

Na rednem sestanku učiteljskega zbora dne 5. 5. 2009.

Na redni seji sveta staršev dne 14. 5. 2009.

Na redni seji sveta šole 14. 5. 2009.

Predsednica tima
Sonja Šorli

Ravnateljica
Maja Žugel

Članica tima
Klaudija Rep